Het rijk van de duizend jaren

De afgrond (2)

In de vorige studie zagen we de verdeling van het woord *abussos* over het Bijbelboek Openbaring. Die laat zich als volgt samenvatten:

A	9:1, 2, 11		De sleutel, de engel van de afgrond, genaamd *Abaddon* (Hebreeuws), *Apollyon* (Grieks)
	B	11:7	Het beest komt op uit de afgrond en overwint de heiligen.
	B	17:8	Het beest komt op uit de afgrond en gaat naar het verderf, door de overwinning van het Lam.
A	20:1-3		De sleutel, de draak, de oude slang genaamd *diabolos* (Grieks), *satan* (Hebreeuws)

Het beest dat opkomt uit de *abussos* is niet dezelfde als de draak. We lezen expliciet dat dit beest zijn macht van de draak ontvangt (13:2, 4). Dat betekent dat er een onderscheid is. Het beest lijkt een bovennatuurlijke verschijning te zijn, in de gedaante van een mens, die door de draak wordt bezield en de mensen verleidt tot de aanbidding van de draak.

Van dit beest lezen we dat het uit de *abussos* opkomt, maar eveneens ziet Johannes het uit de zee opkomen.

> '*En ik zag uit de zee een beest opkomen, dat zeven koppen en tien hoorns had, en op zijn hoorns waren tien diademen en op zijn koppen een godslasterlijke naam.*' (13:1).

Dit beest speelt een van de hoofdrollen in de gebeurtenissen die er in het land zullen plaatsvinden. Dit beest komt dus op uit de *abussos* en het komt op uit 'de zee'. De afgrond en de zee worden aan elkaar gekoppeld en dat is niet uniek voor Openbaring.

De zee is niet een zee in het algemeen. De zee is waarschijnlijk een groot water dat in of nabij het land is gelegen. We kunnen denken aan de zee van Galilea of de Middellandse zee. Er is een specifieke plaats van waaruit het beest ten tonele verschijnt. Op de nieuwe hemel en de nieuwe aarde na het rijk van de duizend jaren is die zee er niet meer. Openbaring 21:1 zegt ons niet dat er helemaal geen zeeën meer zullen zijn, maar dat die zee in het bijzonder, die iets te maken heeft met de *abussos* er niet meer zal zijn. Er is in die nieuwe schepping geen plaats meer voor deze verblijfplaats van de sprinkhanen (Opb. 9:3) of gevangenis van de draak.

> '*En ik zag een nieuwe hemel en een nieuwe aarde, want de eerste hemel en de eerste aarde waren voorbijgegaan. En de zee was er niet meer.*' (Opb 21:1).

Dat de afgrond en de zee bij elkaar horen, vinden we in diverse teksten van de Tenach, waar *abussos* de vertaling is van het Hebreeuwse *tehoom*. Ik zal daarvan in de rest van deze studie er een aantal noemen. Genesis 1:2 is al meteen de bekendste.

> '*De aarde nu was woest en leeg en duisternis lag over de AFGROND; en de Geest Gods zweefde boven de wateren.*' (Gen. 1:2).

We kunnen natuurlijk niet met zekerheid over deze dingen spreken. Deze verwoeste en lege aarde herbergt veel geheimen. Een vergelijking dringt zich wel aan ons op. Deze afgrond gaat vooraf aan een nieuwe schepping in de rest van Genesis 1 en 2 net als de afrond voorafging aan de nieuwe

hemel en de nieuwe aarde in Openbaring 21. Als de draak een aandeel heeft gehad in de verwoesting van de oorspronkelijke schepping *bereeshiet* , 'in Begin', dan is het heel wel mogelijk dat zijn verblijfplaats, dan wel gevangenschap in de *tehoom*, de afgrond was, net als in Openbaring 20. In Openbaring werd hij voor een korte tijd losgelaten, waarna hij de volken ging verleiden. Werd hij ook uit *de tehoom* van Genesis 1:2 losgelaten en ging hij toen Adam en Eva verleiden? Dit is maar een gedachte, gebaseerd op een vergelijking tussen Genesis en Openbaring, die wat mij betreft veelzeggend is, maar waaruit we geen definitieve conclusies mogen trekken.

Boven de *tehoom* waren de wateren. Deze wateren worden nadat zij in één plaats verzameld waren, 'zeeën' genoemd.

In dit verband is het ook veelzeggend dat we de *tehoom* ook in de zondvloed weer tegenkomen.

> '*In het zeshonderdste levensjaar van Noach, in de tweede maand, op de zeventiende dag van de maand, op die dag zijn alle bronnen van de grote afgrond opengebarsten en de sluizen van de hemel opengezet.*' (Gen. 7:11).

> '*Ook werden de bronnen van de AFGROND en de sluizen van de hemel gesloten en de regen uit de hemel werd gestopt.*' (Gen. 8;2).

In Psalm 104 staat:

> '*Hij heeft de aarde gegrondvest op zijn fundamenten, die zal voor eeuwig en altijd niet wankelen. U had hem met de afgrond als met een gewaad bedekt, het water stond tot boven de bergen.*' (Ps. 104:5, 6).

Een andere zee die de Bijbel noemt, anders dan de twee zeeën die ik boven noemde, is de Schelfzee. De afgrond wordt als het ware dienstbaar gemaakt om het volk Israël te bevrijden.

> '*Hij bestrafte de Schelfzee, zodat ze droogviel; Hij deed hen door de diepe wateren*[1] *gaan als door een woestijn.*' (Ps. 106:9).

Psalm 148 brengt de afgrond in verband met de zeemonsters[2].

> '*Loof de HEERE vanaf de aarde, zeemonsters en alle diepe wateren.*' (Ps. 148:7).

Spreuken 3 verwijst tenslotte naar een tijd dat er nog geen afgronden waren, zoals Openbaring profeteert over een tijd dat de zee er niet meer zal zijn.

> '*Van eeuwigheid af ben Ik gezalfd geweest, vanaf het begin, vanaf de tijden voordat de aarde er was. Toen er nog geen diepe wateren waren, was Ik geboren toen er nog geen bronnen waren, zwaar van water.*' (Spr. 3:23, 24).

Er zouden nog meer teksten te noemen zijn. Ik wil het hierbij laten. De *abussos* in Openbaring staat niet op zichzelf. We weten dat er een tijd zal komen dat er geen zee meer zal zijn, geen afgrond meer, zoals die er ook niet was voordat de aarde, zoals wij die kennen in aanzien werd geroepen.

---

[1] Hebreeuws: *tehomoot*, 'afgronden'.
[2] Hebreeuws: *tannien*. Het Grieks vertaalt dit woord met *drakones*, vanwaar wij ons woord 'draken' hebben.